

POSTANOWIENIE

17 października 2023 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Jacek Widło

na posiedzeniu niejawnym 17 października 2023 r. w Warszawie
w sprawie z powództwa K.L. i M.L.
przeciwko Bankowi spółce akcyjnej w W.
o ustalenie, ewentualnie o zapłatę,
na skutek skargi kasacyjnej Banku spółki akcyjnej w W.
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie
z 9 czerwca 2022 r., I ACa 184/22,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od pozwanego Banku spółki akcyjnej w W. na rzecz powodów K.L. i M.L. kwotę 5400 (pięć tysięcy czterysta) złotych z odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego za czas po upływie tygodnia od dnia doręczenia pozwanemu niniejszego orzeczenia, tytułem kosztów postępowania kasacyjnego.**

(A.G.)

UZASADNIENIE

Pozwany Bank S.A. w W. wniósł skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 9 czerwca 2022 r. w sprawie z powództwa K. L. i M. L. o ustalenie, ewentualnie o zapłatę, zaskarżając ten wyrok w całości, wnosząc o jego uchylenie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący powołał się na występujące w sprawie istotne zagadnienie prawne sprowadzające się do potrzeby odpowiedzi na pytanie: czy przy dokonywaniu oceny stosunku prawnego, którego dotyczy zarzut zastosowania niedozwolonych postanowień umownych, tj. art. 385¹ k.c. oraz art. 385² k.c. w zw. z art. 58 k.c. oraz w zw. z art. 6 ust. 1 oraz art. 7 Dyrektywy 93/13, w sytuacji gdy konsument występuje z roszczeniem o ustalenie nieważności umowy, sąd powinien uwzględnić także podstawowe zasady porządku prawnego w Polsce oraz w Unii Europejskiej, takie jak zasada proporcjonalności, równości oraz pewności prawa?".

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Należy zauważyć, że istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest zagadnienie nowe, nierozwiązane dotychczas w orzecznictwie, którego wyjaśnienie może przyczynić się do rozwoju prawa. Zagadnienie prawne powinno, przede wszystkim, być sformułowane w oparciu o okoliczności mieszczące się w stanie faktycznym sprawy wynikającym z dokonanych przez sąd ustaleń (postanowienie Sądu Najwyższego z 7 czerwca 2001 r., III CZP 33/01), a jednocześnie być przedstawione w sposób ogólny i abstrakcyjny tak, aby umożliwić Sądowi Najwyższemu udzielenie uniwersalnej odpowiedzi, niesprowadzającej się do samej subsumpcji i rozstrzygnięcia konkretnego sporu (postanowienia Sądu Najwyższego: z 15 października 2002 r., III CZP 66/02; z 22 października 2002 r., III CZP 64/02; z 5 grudnia 2008 r., III CZP 119/08).

W sprawie niniejszej, skarżący w zagadnieniu prawnym po pierwsze, odwołał się nie do konkretnych przepisów prawa z których można wyinterpretować normy prawne ale do kwestii stosowania zasad prawnych – wynikających z porządku prawa Unii Europejskiej oraz wynikających z Konstytucji RP (zasada proporcjonalności, równości oraz pewności prawa) – które nie mają charakteru normatywnego (wiążącego). Stanowią one bowiem reguły kierunkowe dla stosowania norm prawnych, z uwzględnieniem szczególnych uwarunkowań stanu faktycznego, ale i kontekstu stosowania konkretnych norm prawnych. Po drugie, zagadnienie prawne nie wskazuje na wariantowy i możliwy do zastosowania

sposób wykładni art. 385¹ k.c., art. 385² k.c. art. 58 § 1 k.c. oraz przepisów art. 6 ust. 1 i art. 7 Dyrektywy 93/13 proponowany przez skarżącego, który pozwalałby na rozstrzygnięcie sprawy niniejszej albo innych spraw podobnego rodzaju. Po trzecie, nie wykazano jaki wpływ ich wykładnia dokonana przez Sąd Najwyższy miałyby na wynik w sprawie niniejszej. Po czwarte, analiza tych zasad ma charakter abstrakcyjny i dotyczy wzorców wynikających z prawa Unii Europejskiej (jego orzecznictwa) i Konstytucji RP. Tak określone zagadnienie prawne przy sformułowaniu wzorców normatywnych należałoby do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej. W uchwale z 29 kwietnia 2022 r., III CZP 77/22, Sąd Najwyższy wskazał że wyjaśniono już wielokrotnie, iż w sprawie wykładni prawa unijnego, niezbędnej do oceny kolizji prawa krajowego z prawem unijnym, wyłącznie właściwy jest Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej.

Okoliczność, że Sądy przyjęły skutek nieważności umowy łączącej strony, w związku ze stwierdzoną abuzywnością niektórych klauzul umownych (por. uchwałę Sądu Najwyższego z 29 czerwca 2007 r., III CZP 62/07 oraz uchwałę składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z 7 maja 2021 r., III CZP 6/21, a także wyroki Sądu Najwyższego: z 30 maja 2014 r., III CSK 204/13; z 1 marca 2017 r., IV CSK 285/16; z 24 października 2018 r., II CSK 632/17, z 7 lutego 2023 r., II CSKP 1541/22), w świetle ugruntowanego orzecznictwa TSUE i Sądu Najwyższego, nie może być samo w sobie uznane za naruszenie zasad proporcjonalności, równości czy pewności prawa. Sąd Najwyższy zauważał wielokrotnie, że niedozwolone postanowienie umowne (art. 385¹ § 1 k.c.) jest od początku, z mocy samego prawa, dotknięte bezskutecznością na korzyść konsumenta, który może udzielić następnie świadomej i wolnej zgody na to postanowienie i w ten sposób przywrócić mu skuteczność z mocą wsteczną (uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z 7 maja 2021 r., III CZP 6/21).

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 1 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania oraz – co do kosztów postępowania – art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 398²¹ i art. 391 § 1 k.p.c., § 2 pkt 7 w związku z § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U., poz. 1800), orzeczono jak w postanowieniu.

[SOP]

[a]